Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: D.Tricolici
Dosarul nr. 2a-2098/24
2-23069044-02-2a-22052024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

20 noiembrie 2024
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecători Natalia Mămăligă și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererile de apel declarate de reprezentantul apelantului, Bîcu Vladislav, avocatul Donica Andrei, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 februarie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bîcu Vladislav către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată-,

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La 12 mai 2023, Bîcu Vladislav, prin intermediul avocatului Donica Andrei s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în lipsa probelor concludente, cu rea-voință, procuratura i-a înaintat o acuzare lui Bîcu Vladislav, precum că în complicitate cu alte persoane ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 189 alin. (6) Cod penal.

Susține că prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17.01.2014 a fost dispusă aplicarea arestului preventiv pe un termen de 30 zile, invocând că s-a aflat în arest preventiv ilegal 35 zile în penitenciarul nr. 13 din Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 din Convenție și 16 zile în arest la domiciliu.

Explică că, în rezultatul tragerii ilegale la răspundere penală, organul de urmărire penală a efectuat percheziții la domiciliul părinților săi, dar și la oficiul firmei pe care o administra, de unde au fost ridicate bunuri și documente, astfel fiind afectată prestigiul întreprinderii, dar mai cu seamă au fost afectați părinții săi.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 iulie 2018, a fost condamnat la 10 ani de închisoare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 august 2018 a fost respins apelul declarat, și menținută sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 iulie 2018.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2020 s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022 a fost admis apelul declarat de avocatul său, fiind dispusă achitarea.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022 a fost respins recursul procurorului și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022.

Reclamantul menționează că în rezultatul învinuirii false, în comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, pe parcursul a 8 ani, s-a aflat în stres, stări de anxietate, frustrări, nopți nedormite, dezamăgire și frică că va sta în penitenciar 10 ani. Susține că este evident, că aceleași stări le-a avut părinții săi, precum și rudele apropiate. Subliniază că a fost lipsit de comunicare și relații cu rudele apropiate, prietenii și colegii de facultate.

În aceste circumstanțe, consideră că suma de 50 000 euro cu titlu de prejudiciu moral nu este o sumă exagerată, ci încasarea unei astfel de sume ar fi o satisfacție echitabilă.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor Legii nr. 1545 – XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, art. 2007 alin. (1), alin. (3) Cod civil, art. 53 alin. (2) din Constituția RM, , art. 3,5,6,8, și 2 din Protocolul 4 din Convenție.

Solicită încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Bîcu Vladislav suma în mărime de 50 000 euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, acțiuni soldate cu achitarea lui Bîcu Vladislav prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022 pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, irevocabilă prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 15 februarie 2024, s-a

admis parțial acţiunea civilă. S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Bîcu Vladislav suma în mărime de 100 000 (una sută mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, acțiuni soldate cu achitarea lui Bîcu Vladislav prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022 pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, irevocabilă prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022. În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată în partea ce excede suma adjudecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Pretențiile apelului:

La 20 februarie 2024 avocatul Andrei Donică în interesele lui Bîcu Vladislav a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 februarie 2024, solicitând casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii depuse.

În motivarea cererii de apel a indicat că, hotărârea contestată este contrară jurisprudenței CEDO ce ține de satisfacție echitabilă - cauza Ciorap v. Moldova, hot. din 08.07. 2014, în care Curtea a considerat, că suma de 400 euro acordată de către instanțele naționale reclamantului, pentru violarea art. 3 din Convenție,este mult mai mică decît sumele acordte de către Curte în cauzuri similare, acordând reclamantului 9 000 euro, pentru violarea art. 3 din Convenție.

Mai indică că în alte cauze similare, numai că cu mai puține articole din Convenție violate, instanțele naționale au încasat sume rezonabile cu tiltu de prejudiciu moral. De exemplu în cauza Domnica Manole, prima și a doua instanțe, corect au dispus încasarea sumei de 800 000 lei, pentru faptul, că ultima a fost trasă ilegal la răspundere penală, în rezultat violându-se art. 8 din Convenție, prin prisma afectării grave a reputației profesionale.

Menționează că rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea Dnei Manole Domnica a fost enormă, circumstanțe, care la fel cad sub incidența art. 8 din Convenție. Cu toate acestea, nu poate fi comparabil gradul prejudiciului moral pricinuit în rezultatul știrbirii reputației și rezonanței mari în societate, cu detenția ilegală în condiții degradante și condamnarea ilegală la 10 de închisoare.

Susține că în cazul Bîcu Vladislav caracterul și gradul prejudiciului moral cauzat este cu mult mai mare, deoarece pe lângă art. 8 din Convenție au fost încălcate și art. 5- „ dreptul la libertate și la siguranță", 35 de zile de detenție ilegală, art. 6 paragraful 1 prin prisma încălcării dreptului la judecarea cauzei sale în termen rezonabil, art. 2 Protocolul -4 la Convenție - „libertatea de circulație”, și

art.l Protocolul -1 la Convenție - „protecția proprietății”, prin prisma abandonării serviciului în RM și fuga peste hotarele țării pentru a nu sta ilegal în detenție ani în șir, unde de frică să nu fie prins și extrădat, se temea să se angajează la lucru, pentru a câștiga surse financiare decente. Articole, pentru violarea cărora Curtea acordă sume cu mult mai mari în contul satisfacției echitabile, de cât pentru violarea art. 8 din Convenție.

Menționează că Bîcu Vladislav a suportat zece ani de chin și necaz dintre care vre-o 8 a fost nevoit să umble fugar prin țări străine, în loc să fie alături de cei Dragi - părinți, soră, nepoțele, verișori, verișoare, bunei, etc. În zece ani fiind în floarea vârstei, putea realiza numeroase succese financiare, sociale, familiale, de ce nu politice și civice. Zece ani de incertitudine au afectat grav și posibilitatea de a forma o familie, de a construi, procura un domiciliu.

Remarcă că zece ani din tinerețe pierduți, nu pot fi restituiți, dar nici sănătatea pierdută în această perioadă. Totuși, acordarea sumei bănești solicitată de către reclamant, va atenua cât-de- cât suferințele fizice și psihice cauzate dânsului în rezultatul tragerii la răspundere penală ilegală, arestarea preventivă ilegală pe un termen de 35 de zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenție, anunțarea în căutarea națională, dar și inetrnațională, condamnarea la zece ani de închisoare de către două instanțe de judecată, pe un articol deosebit de grav, alte drepturi încălcate protejate de Constituția RM dar și de Convenție. Compensația solicitată reclamantul ar putea să o folosească pentru a reveni cât de cât la o viață normală, atât familială cât și socială, la bucuria vieții de care nu a avut parte timp de 10 ani, în rezultatul acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

A solicitat admiterea cererii de apel din motivele invocate.

La 23 februarie 2024 Procuratura Republicii Moldova a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond şi a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acţiunii.

Ulterior la 10 iunie 2024 a fost depus apelul motivat în care a indicat că afirmaţia precum că Bîcu Vladislav ar fi fost pus sub învinuire ilegal, este lipsită de suport legal şi declarativă, deoarece ordonanţa de recunoaştere în calitate de învinuit a fost emisă în baza probelor existente la acel moment precum că Bîcu Vladislav a comis,(infracţiunea imputată). Prin urmare, nu sunt premise verosimile a considera că ar fi fost comise acţiuni cu intenţie sau culpă gravă, îndreptate împotriva actului de justiţie sau a ordinii publice. Or, faza de urmărire penală, aplicarea legii şi dacă este cazul, puterea de apreciere a oportunităţii încetării sau clasării cauzei penale de către procuror presupune independenţa şi autonomia acestuia în procesul de luare a deciziilor potrivit cărora un procuror nu poate fi tras la răspundere pentru interpretarea normelor de drept şi aprecierea circumstanţelor unui caz, bazate pe propria convingere, or în lipsa constatării unui abuz criminal,

va fi încălcată independenţa, imparţialitatea şi autonomia în activitatea lui.

Menţionează şi prevederile §§31-32 din decizia Curţii Europene a Drepturilor Omului din 12 iulie 2018, în cauza *Veretca c Republicii Moldova* (cererea nr.70671/12 care a fost respinsă ca nefondată, deoarece statul nu a omis să-şi îndeplinească obligaţiunile sale), potrivit căreia; „... obligaţia de a efectua o investigaţie eficientă este o obligaţie nu de rezultat ci de mijloace: autorităţile trebuie să i-a măsurile rezonabile care le sunt disponibil pentru a obţine probele ce se referă la incidentul în cauză (a se vedea *Nachalova şi alţii . Bulgaria* nr.43577/98 şi nr 43579/98, § 60 CEDO). În special, concluziile cercetărilor penale trebuie să se bazeze pe o analiză minuţioasă, obiectivă şi imparţială a tuturor elementelor relevante. Nerespectarea unui curs evident al anchetei subminează într-o măsură decisivă capacitatea investigaţiei de a stabili circumstanţele cauzei şi, după caz, identitatea celor responsabili (a se vedea *Kolevi v Bulgaria, nr 1108/02, §201, 5 noiembrie 2009)".*

Remarcă că legătura de cauzalitate între pretinsa încălcare şi prejudiciu urmează a fi probată de către reclamant. Din materialele dosarului se constată că nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente şi concludente care să confirme faptul prejudicieri considerabile a acestuia. Totodată, reieşind din jurisprudenţa CtEDO, survenire prejudiciului ca urmare a săvârşirii încălcării trebuie să fie certă şi nu presupusă.

Accentuiază că este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală condamnării.

Subliniază că nu orice acţiune a organelor de drept şi judecătoreşti atrage răspunderea Statului. Este important şi necesar să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept. Astfel, dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziţie irevocabil că acţiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sunt/au fost ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana. Or, instanţa de judecată urmează să indice expres care anume act normativ justifică răspunderea statului.

În ce priveşte acordarea prejudiciului moral, consideră că instanţa de fond nejustificat, exagerat şi neîntemeiat a acordat suma de 100 000 lei în beneficiul reclamantului, în condiţiile în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele şi s-a dat o apreciere incorectă probelor prezentate. Pentru a pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, în primul rând urmează să existe acest drept, fapt ce nu este aplicabil prezentului litigiu de judecată.

Precizează că prevederile Legii nr. 1545/1998 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu

în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanţa să motiveze circumstanţele cauzei care justifică acordarea unei reparaţii, aceasta să nu fie teoretică şi iluzorie.

Indică că reclamantul nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferinţe ce ar urma a fi compensate patrimonial în mărime de 100 000 lei. Or argumentele invocate întru motivarea pretenţiei de încasare a prejudiciului moral, poartă caracter declarativ, formal, fără a dispune de careva suport probatoriu şi legal.

Consideră că instanţa de fond la emiterea hotărârii, nu a tinut cont de prevederile Legii 1545/1998, prin care urma să menţină echilibrul între interesele individuale ale persoanei (intimatului) şi interesele generale ale întregii societăţi.

A solicitat admiterea cererii de apel din motivele invocate. Casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 15.02.2024, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii.

La 23 februarie 2024 Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanţei de fond şi a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

Ulterior la 11 iunie 2024 a fost depus apelul motivat în care a indicat că instanţa de fond, la adoptarea soluţiei, nu a oferit răspunsuri precise la toate capetele de cerere şi la toate apărările formulate pe baza tuturor probelor administrate în cauză, a argumentelor şi raţionamentelor juridice, a principiilor şi a regulilor de drept substanţial şi procesual, a interpretat eronat normele de drept material ce ţine de încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei. Or, în speţa respectivă realitatea faptelor este alta comparativ cu alte acţiuni, iar suma încasată nu a fost probată prin probe pertinente, concludente, utile şi verosimile şi are un cuantum exagerat de mare raportat la profilul moral al reclamantului Bîcu Vladislav.

Subliniază, că judecătorul fondului, a ignorat în totalitate, poziţia reprezentantului Ministerului Justiţiei şi reprezentantului intervenientului accesoriu a Procuraturii Generale, motivând în pct. 19, 20 a hotărârii că sentinţa de achitare definitivă şi irevocabilă acordă reclamantului dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală şi instanţei de judecată. Ministerul Justiţiei nu a primit satisfacţie efectivă de pe urma acestei hotărîri.

Consideră că încasarea unor astfel de sume astronomice, de 100 000 lei, ar semnifica anihilarea mecanismului legal şi ar exclude iremediabil repararea prejudiciului cauzat instituit prin prezenta lege, deoarece dispozițiile art.6 lit.a) Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 statuează expres că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilit de prezenta lege, apare inclusiv în cazul devenirii definitive şi irevocabile a sentinţei de achitare. Pe această cale, Ministerul

Justiţiei, nu poate fi de acord cu astfel de abordare, or, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul, apare pe temeiul art. 6 lit. a) din Legea nr. 1545/1998, ca un drept, ce urmează a fi demonstrat prin suport probant, şi nu ca o obligaţie indispensabilă şi necesară în răspunderea patrimonială a statului cu sume exorbitante de prejudiciere a bugetului statului.

Menționează că judecătorul fondului, a conchis, în motivare, că Bîcu Vladislav, urmare a tragerii ilegale la răspundere penală a reclamantului şi condamnării acestuia, ultimul a fost limitat în drepturile sale prevăzute de art. 27 din Constituţia Republicii Moldova, dreptul la libera circulaţie. La caz, instanţa de fond nu a luat în considerare la micşorarea sumei o circumstanţă foarte importantă că reclamantul a părăsit hotarele ţării, şi nu a fost în ţară pe parcursul judecării cauzei penale, prin asta s-a reliefat reaua-credinţă a acestuia.

Mai indică că alte circumstanţe foarte importante care au fost ignorate de instanţa de fond este că BÎCU Vladislav prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 02.07.2018 a fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii, prevăzute de art.42 alin.(3), 45, 189 alin.(6) CP RM fiindu-i numită pedeapsă sub formă de închisoare pentru un termen de 10 ani cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip închis pe cînd decizia de achitare pe care o invocă el nu întruneşte condiţiile necesare prevăzute de art.6 lit.a) a Legii Nr.1545 din 25.02.1998. Or, sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 02.07.2018, a fost casată din oficiu, prin efectul devolutiv al apelului si limitele lui, potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, total din alte temeiuri, fiind achitat Bîcu Vladislav pe învinuirea adusă în baza infracţiunii, prevăzute de art. 42, alin. (2), 45, 189 alin. (6) Cod penal, nefiind achitat de comiterea infracţiunii, prevăzute de art.42 alin.(3), astfel cum a fost recunoscut în sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 02.07.2018. Prin urmare, nu suntem în situaţia de achitare integrală şi o devenire definitivă şi irevocabilă a sentinţei de achitare, deoarece nu a fost achitat pe toate capetele de acuzare. În plus, dreptul la repararea prejudiciului în mărimea de 50 000 euro dorit de Bîcu Vladislav prin prisma Legii 1545, nu este temeinică si fondată de admitere.

Precizează că Statul Republica Moldova, prin Ministerul Justiţiei, demonstrează că suma stabilită de instanţa de fond este disproporţionată în raport cu prejudiciul dovedit şi constituie un izvor de îmbogăţire pentru reclamant. Faptul că reclamantul Bîcu Vladislav a fost achitat, reprezintă deja o importantă reparaţie morală de care a beneficiat, iar acordarea sumei de 100 000 lei nu mai reprezintă o reparaţie echitabilă, ci un mijloc de îmbogățire, un folos material necuvenit, cu atât mai mult cu cât nu a făcut dovada consecințelor negative ce ar fi survenit urmare a derulării procedurilor judiciare.

Consideră că prin hotărârea apelată, a fost acordată o sumă foarte mare(excesivă), având în vedere faptul că probatoriul administrat în cauză

demonstrează că prestigiul reclamantului Bîcu Vladislav raportat la faptele sale, nu a fost cu nimic prejudiciat. Judecătorul fondului, ignorând în totalitate argumentele lăsate în referinţele pârâtului şi intervenientului accesoriu, nu a motivat în ce constau aceste daune morale şi nici nu a administrat probe de natură a conduce la dovedirea acestora. Se impune a se arăta, că dreptul la repararea prejudiciilor, în sensul Legii nr. 1545/1998, apare doar prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni), ceea ce la caz, cu certitudine nu a fost demonstrat.

Subliniază că în prezenta speţă, achitarea, nu apare ca efect al cărorva acţiuni ilegale dispuse anterior, dar total din alte motive, respectiv vinovăţia statului şi pretenţii pecuniare nu mai pot fi reiterate.

Solicită admiterea apelului din motivele invocate. Anularea hotărârii primei instanţe - Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr.2- 9853/23 din 15 februarie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea ca neîntemeiată.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 15 februarie 2024, iar cererile de apel au fost depuse la 20 februarie 2024 și respectiv la 23 februarie 2024, astfel Colegiul civil constată că cererile de apel au fost declarat în termenul legal.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată, reprezentantul apelantului Ministerul Justiției al RM, prin procură – Stelea Teodor a solicitat admiterea cererii de apel din motivele de fapt și de drept indicate. De asemenea a solicitat respingerea cererii de apel declarată de avocatul Donica Andrei în interesele lui Bîcu Vladislav.

Reprezentantul apelantului Bîcu Vladislav, avocatul Donica Andrei a solicitat admiterea cererii de apel din motivele de fapt și de drept indicate. De asemenea a solicitat respingerea cererii de apel declarată de Ministerul Justiției al RM și cererii de apel declarată de Procuratura Republicii Moldova.

Apelantul-reclamant Bîcu Vladislav și reprezentantul apelantului Procuratura Generală, fiind legal citați în ședința instanței de apel nu s-au prezentat și nu au înaintat cerere de amânare sau de examinare în lipsă, deși procedura de citare legală a fost respectată, motiv din care conducându-se în acest sens de prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând explicațiile participanților prezenți la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil consideră că apelul declarat de Ministerul Justiției și apelul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova urmează a fi respins, iar cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului, Bîcu Vladislav, avocatul Donica Andrei, urmează a fi admisă cu modificarea hotărâri, din următoarele motive:

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe; să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

De asemenea, potrivit art. 373 alin. alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Instanța de apel mai menționează că conform prevederilor art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 iulie 2018, Bîcu Vladislav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 45, art. 189 alin. (6) Cod penal, și i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pentru un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis. Pedeapsa închisorii, s-a dispus a fi executată din momentul reținerii. În termenul pedepsei s-a inclus termenul aflării sub arest preventiv și arest la domiciliu de la 15.01.2014- ora 09:30 până la 16.03.2014.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2019 a fost respins apelul declarat de avocatul Donica Andrei în numele inculpatului Bîcu Vladislav și apelul suplimentar al acestuia. Bîcu Vladislav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 45, art. 189 alin. (6) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Decizia a fost atacată cu recursuri ordinare, inclusiv și de avocatul Donica Andrei, în interesele lui Bîcu Vladislav.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2020 au fost admise recursurile ordinare, inclusiv și recursul declarat de avocatul Donica Andrei în numele inculpatului Bîcu Vladislav.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, au fost admise apelurile declarate de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, precum și apelul declarat de avocatul Donica Andrei în interesul inculpatului Bîcu Vladislav, inclusiv și suplimentar, casată total din alte temeiuri, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 iulie 2018, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează .... Bîcu Vladislav a fost achitat pe învinuirea adusă în baza infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 45, art. 189 alin. (6) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în partea ce-l vizează pe Bîcu Vladislav a fost menținută și a devenit irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022.

La 12 mai 2023, Bîcu Vladislav, prin intermediul avocatului Donica Andrei s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 15 februarie 2024, s-a admis parțial acţiunea civilă. S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Bîcu

Vladislav suma în mărime de 100 000 (una sută mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, acțiuni soldate cu achitarea lui Bîcu Vladislav prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022 pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, irevocabilă prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022. În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată în partea ce excede suma adjudecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Colegiul civil menționează că hotărârea primei instanțe se contestă de către Ministerul Justiției, Procuratura Generală a Republicii Moldova cât și de Bîcu Vladislav.

Potrivit art.3 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței judecătorești, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanțele judecătorești.

În conformitate cu art.5 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței judecătorești, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material şi moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

În conformitate cu art.6 lit. a) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței judecătorești, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive şi irevocabile a sentinței de achitare iar potrivit art. 10 al aceleiași legi dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6.

Conform art. 53 alin. (2) din Constituția din 29 iulie 1994, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Potrivit prevederilor art.19 alin. (1) în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.(2) Se consideră prejudiciu

patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Statul se exonerează de răspundere în cazul când persoana vătămată a contribuit intenționat și benevol la producerea prejudiciului prin autodenunț. În conformitate cu art.1998 al.(1) Codului civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform prevederilor 2007 Cod Civil (1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității;

Materialele cauzei atestă că temei pentru adresare de către reclamantul/apelant în instanță a servit faptul intentării, instrumentării și examinării cauzei penale în care a fost vizat reclamantul, Bîcu Vladislav în rezultatul căreia, ultimul a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. art. 42 alin. (3), art. 45, art. 189 alin. (6) Cod penal, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2022, în partea ce-l vizează pe Bîcu Vladislav a fost menținută și a devenit irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2022.

Prin cererea de chemare în judecată adresată la 12 mai 2023, Bîcu Vladislav a solicitat încasarea de la pârât în beneficiul său, cu titlu de prejudiciu moral suma de 50000 euro.

Colegiul remarcă că instanța de fond, întemeiat a reținut că sentința de achitare confirmă ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală la pornirea și atragerea lui Bîcu Vladislav la răspundere penală, însă neîntemeiat a stabilit cuantumul prejudiciului moral suportat de către acesta.

Reieșind din cele menționate este evident că pentru survenirea răspunderii patrimoniale a statului, în temeiul Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare de către stat a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite a organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu este necesară constatarea printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă a ilegalității acțiunilor organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Or, caracterul ilegal la acestor acțiuni constă în încălcarea principiului general potrivit

căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și judecată, iar prejudicial cauzat, urmare acestor acțiuni se repară integral indiferent de culpa persoanei cu funcție de răspundere de organul de urmărire penală, de procuratură și instanțele judecătorești.

Totodată Curtea Constituțională în hotărârea nr. 26 din 23.11.2010, printre altele a constatat că punerea persoanei sub învinuire este o acțiune de tragere a persoanei la răspundere penală ce duce la restrângerea drepturilor constituționale privind libertatea persoanei (libera circulație, etc.), iar învinuitul este supus unor restrângeri de ordin social, psihologic, civil. Prin urmare, în cazul achitării persoanei statul urmează să repare persoanei în urma atragerii ilegale la răspundere penală, inclusiv pentru aplicarea măsurii preventive sub formă de obligare de a nu părăsi localitatea.

Instanța de apel apreciază ca fiind întemeiat raționamentul primei instanțe precum că reclamantul Bîcu Vladislav, dispune de toate temeiurile legale pentru a solicita despăgubiri morale în baza art. 1998, 2007 Cod civil și Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, însă suma încasată pentru prejudiciul moral cauzat nu este suficientă în comparație cu suferințele suportate pe durata urmăririi penale.

Astfel, art. 524 din CPP, stipulează că persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

În conformitate cu art.525 alin.(1) CPP, acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art.6 din Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Reieșind din aceste considerente, Colegiul consideră întemeiate cererea de apel depusă de avocatul Donica Andrei în interesele lui Bîcu Vladislav și urmează

a fi admisă cu modificarea hotărârii în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral.

Colegiul conchide că reclamantul-apelant Bîcu Vladislav, în baza prevederilor art. 2007, 2036 Cod civil, şi art. 11 alin. (1) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25.02.98, are dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral pentru supunerea neîntemeiată la urmărire penală.

Conform art.2036 alin.(1) Cod civil, În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Conform art. 2037 alin.(1), (2) Cod civil, Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Conform art. 2 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, prin acțiuni ilicite se subînțeleg acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravențiile administrative, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale in timpul procedurii penale sau administrative (infracţiuni).

În conformitate cu prevederile art.66 alin.(3) CPP, în cazul în care învinuirea nu a fost confirmată, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la reabilitare.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (3) din CPP potrivit căruia, persoana achitată sau în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum şi să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

Conform art. 3 alin.(1) lit. a) al aceeași Legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

Iar potrivit art. 6 lit. b) din aceiași Lege, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

În conformitate cu art.53 alin.(2) din Constituția RM, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanțele judecătorești.

Articolul 11 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești statuează că, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luîndu-se în considerare gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice; măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie.

Instanţa de apel, cu referire la prevederile art. 5 alin. (2) din CPC menționează că, nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare şi reiterează că la pct. 15 din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 8 din 24 decembrie 2012, cu privire la examinarea litigiilor privind repararea prejudiciului moral şi material cauzat persoanelor deținute prin violarea art. 3, 5, 8 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, este menționat că instanțele de judecată urmează să primească cererea cu privire la despăgubire şi să o soluționeze conform procedurii

civile, aplicând direct prevederile Convenției Europene şi jurisprudența Curţii Europene.

Colegiul reține că potrivit materialului probator anexat la actele cauzei se denotă incontestabil faptul că, reclamantului Bîcu Vladislav i-au fost cauzate suferințele psihice, ca urmare a pornirii urmăririi penale, punerii sub învinuire a reclamantului, aplicării în privința acestuia a măsurii preventive arestul preventiv și arestul la domiciliu, condamnarea acestuia la 10 ani de închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, durata examinării cauzei, ultimul s-a aflat într-o stare de incertitudine și neliniște.

De altfel, suferințele psihice suportate de apelantul Bîcu Vladislav se manifestă şi prin faptul că examinarea cauzei, unde într-un final a fost achitat, reclamantul a avut suferințele psihice manifestate prin incertitudini de neliniște, stări continue care au durat opt ani, iar ca urmare tragerii ilegale la răspundere penală a reclamantului-apelant și condamnării acestuia, ultimul a fost limitat în drepturile sale prevăzute de art. 27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație. Or, Legea supremă prevede că dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Iar, alin. (2) prevede că oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară. Deși s-a constat faptul că în perioada examinării cauzei penale, Bîcu Vladislav a părăsit hotarele țării, acesta a fost în imposibilitate de a revenirii în țară pentru a-și vedea rudele, prietenii.

Având în vedere, în principal, criteriile referitoare la consecințele suferite pe plan psihic, gravitatea și caracterul acestora, sentimentul de afectare a personalității morale și altele, constată cu certitudine că reclamantului i-au fost cauzate suferințe psihice în timpul aflării lui sub urmărirea penală cu statut de bănuit, învinuit și inculpat pe o perioadă îndelungată de peste 8 ani de zile, prima instanță just a ajuns la concluzia admiterii pretențiilor cu privire la recuperarea prejudiciului moral.

Reieșind din suferințele atât fizice cât și psihice suportate de reclamantul-apelant Bîcu Vladislav, Colegiul consideră oportun de a majora suma încasată cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui Bîcu Vladislav de la 100 000 lei până la 200 000 (două sute mii) lei, sumă care în cazul de față, poate fi considerată drept o compensație echitabilă și suficientă pentru sentimentele de frustrare suferite de reclamant.

În acest context, Colegiul relevă că prin prisma Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care presupune că partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Astfel, modul de acordare a satisfacției echitabile trebuie determinat în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanţa şi consecinţele sale pentru victimă.

Cât privește apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și apelul declarat de Procuratura Generală, Colegiul le consideră neîntemeiate și le va respinge, reieșind din următoarele considerente.

La materialele dosarului au fost anexate probe suficiente și pertinente din care rezultă că, Bîcu Vladislav, a fost pus sub învinuire în baza art. art. 42 alin. (3), art. 45, art. 189 alin. (6) Cod penal, acuzație penală care nu și-a găsit justificarea.

În asemenea împrejurări, se constată ca lipsită de suport legal afirmația susținută în apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova precum că Bîcu Vladislav nu a prezentat probe veridice, admisibile şi pertinente care ar confirma faptul prejudicierii considerabile a acestuia şi respectiv, nu este temei de a genera obligațiunea statului de a repara prejudiciul moral cauzat acestuia, deoarece acestea se combat prin constatările menționate supra. Or, omisiunile admise de organul de urmărire penală, denotă anumite carențe în activitatea acestuia, care au dus la efectuarea unor acțiuni de urmărire penală fără să fi existat probe suficiente care să le justifice.

Astfel, în sensul dispozițiilor citate supra este de înțeles că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare şi de anchetă sunt necesare unele condiții speciale și anume că fapta ilicită, în calitate de condiție generală a răspunderii delictuale, are particularități în materia respectivă, așa fiind nu orice acțiune ilicită a organelor de anchetă şi judecată atrage răspunderea statului. O altă condiție necesară pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare este actul de reabilitare, care şi atestă admiterea erorii judiciare şi prejudicierea neîntemeiată a persoanei.

Din considerentele menționate, statuând faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează despre necesitatea respingerii apelului depus de Ministerul Justiției al RM și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, admiterii apelului declarat de Bîcu Vladislav prin intermediul avocatului Donica Andrei, cu modificarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 15 februarie 2024.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.b), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se resping cererile de apel declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova.

Se admite cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului, Bîcu Vladislav, avocatul Donica Andrei.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 februarie 2024, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bîcu Vladislav către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor de judecată, în partea încasării prejudiciului moral, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la suma de 100 000 (una sută mii) lei, la suma de 200 000 (două sute mii) lei. În rest hotărîrea se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ana Panov

Judecătorii — Natalia Mămăligă

Ala Malîi